

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 4 , 2013

Інститут інформаційних технологій і
засобів навчання
НАПН України
Інформаційно-аналітичний відділ
педагогічних інновацій

Внесок Світового банку в розвиток середньої освіти України

Світовий банк, заснований в 1944 році, є однією з найбільших у світі організацій, що надають допомогу країнам, що розвиваються, здійснюючи фінансову й консультативну допомогу з метою підвищення рівня життя й поліпшення життя найбіднішого населення. Представництва Банку в різних країнах світу займаються реалізацією його програм, підтримують зв'язок з урядом і цивільним суспільством й сприяють більше глибокому розумінню проблем розвитку.

З 1963 року, коли було розпочато фінансування освіти, Світовий банк надав біля 31 млрд. доларів США у вигляді позик та кредитів. Сьогодні банк фінансує 158 проектів у сфері освіти в 83 країнах. Банк у співробітництві з державними органами, представництвами ООН, донорами, неурядовими організаціями й приватним сектором допомагає країнам, що розвиваються, досягти мети загальної освіти. Ця мета полягає в тому, щоб до 2015 року всі діти, особливо дівчатка та діти з малозабезпечених сімей, навчалися в початковій школі й мали можливість отримати початкову освіту [1].

Світовий банк надає активну підтримку Україні в переході до ринкової економіки та зменшенні бідності. Проекти, які підтримує Світовий банк в Україні, сприяють створенню робочих місць, забезпеченню постачання води та електроенергії, зміцненню фінансових систем, передачі фахових знань і навичок та нових технологій, забезпеченню рівного доступу до якісної освіти, а також допомагають Україні використовувати природні ресурси, не завдаючи при цьому шкоди навколишньому середовищу.

Нинішній кредитний портфель Міжнародного банку реконструкції та розвитку в Україні складається з 9-ти інвестиційних проектів, на загальну суму 1,95 млрд. дол. США. Відтоді, як Україна стала членом Світового банку в 1992 році, Банк надав Україні близько 7,7 млрд. дол. США. на фінансування 40 проектів [2].

Один з проектів було спрямовано на покращення якості освітніх послуг, на підвищення рівня ефективності роботи освітньої системи України та модернізацію управління нею. **Проект “Рівний доступ до якісної освіти в Україні”** реалізувався відповідно до Кредитної угоди №4780-UA між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку з 2006 по 2010 роки. Розпорядником державних коштів виступало Міністерство освіти і науки України, впроваджувальною агенцією – державна установа “Директорат програм розвитку освіти”. Загальний обсяг фінансування відповідно до Кредитної Угоди становив – 96 млн. 279 тис. доларів США. Обсяг позики від Світового банку – 86 млн. 587 тис. доларів США. Внесок з боку України – 9 млн. 692 тис. доларів США [3].

Проект складався з трьох компонентів.

Компонент 1 “Професійний розвиток педагогічних працівників” був спрямований на підвищення інституційної спроможності навчальних закладів та компетентності викладачів системи післядипломної педагогічної освіти. Він передбачав підготовку провідних викладачів-тренерів, здатних удосконалити зміст, форми та методи підвищення кваліфікації вчителів, директорів шкіл та керівників органів управління освітою у відповідності до сучасних потреб та практики професійного розвитку; розроблення нових навчальних програм та навчально-методичних матеріалів, поліпшення матеріально – технічної бази навчальних закладів післядипломної педагогічної освіти.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 4 , 2013

Компонент 2 “Удосконалення навчального процесу” був покликаний підтримати зусилля, спрямовані на підвищення рівня навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах країни, зокрема у частині удосконалення навчальних програм, оцінювання навчальних досягнень, навчальних ресурсів та ініціатив з удосконалення шкіл для успішної освітньої реформи. Проект підтримував розвиток національної системи оцінювання якості освіти та участь України у міжнародних порівняльних дослідженнях, зокрема TIMSS.

Компонент 3 “Ефективність та управління ресурсами”. Мета цього компонента полягала у підвищенні ефективності освітньої системи загалом та у посиленні здатності до планування освітньої політики МОН та інших інституцій, відповідальних за загальну середню освіту, а також на підтримку планів Уряду щодо оптимізації шкільної мережі та надання допомоги у відновленні шкіл. Було відібрано шість пілотних районів у шести пілотних областях: Житомирська обл., Закарпатська обл., Львівська обл., Рівненська обл., Чернігівська обл. та Херсонська обл. Створено 36 освітніх округів, визначено 32 опорні та 190 сателітних шкіл.

За даними інформаційної довідки за проектом, підготовленої Директоратом програм розвитку освіти, зазначено, що в рамках проекту було проведено певну роботу щодо **забезпечення ЗНЗ та інших освітніх установ обладнанням та інформатизації освіти** [4 ,с.2 - 6]:

- поставлено в 28 інститутів післядипломної педагогічної освіти (ППО) в усіх областях України таке обладнання: один навчальний комп'ютерний комплекс (13 комп'ютерів) на базі стаціонарних персональних робочих станцій, один мобільний навчальний клас на базі ноутбуків (11 комп'ютерів), два інтерактивних комп'ютерних класи, сканери, принтери, мережеве та серверне обладнання. ППО отримали меблі для комп'ютерних класів та підключення швидкісного Інтернету. Усі ППО обладнано відеоконференцзв'язком;

- поставлено в Міністерство освіти і науки України та в Український центр оцінювання якості освіти додаткове комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення;

- поставлено в 530 шкіл України навчальні комп'ютерні комплекси, меблі для них та відповідне ліцензійне програмне забезпечення;

- поставлено 128 навчальних кабінетів (в тому числі біології - 32, фізики – 32, хімії – 32, математики – 32) в 32 сільські школи в шести пілотних областях (Львівська, Закарпатська, Рівненська, Житомирська, Чернігівська та Херсонська);

- поставлено 100 шкільних автобусів вітчизняного виробництва, з яких сім обладнані для перевезення дітей з особливими потребами, в 43 райони 6-ти областей України, що забезпечило підвіз біля 5000 тисяч дітей.

Після закриття Проекту “Рівний доступ до якісної освіти в Україні” наприкінці 2010 року Світовий банк й надалі підтримував діалог з Урядом України щодо політики оптимізації і підвищення ефективності системи освіти в контексті “Програми економічних реформ”. Ще одним з видів допомоги є ініціатива Світового банку “BOOST” з аналізу бази даних державних видатків, яка спрямована на підвищення ефективності шляхом покращення відкритості інформації про державні витрати у сфері освіти та зміцнення спроможності органів державного управління у сфері аналізу державних видатків [5].

Список використаних джерел:

1. Сайт “ER”. Мировая экономика: новости, статьи, статистика. Всемирный банк [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ereport.ru/articles/organiz/wbank.htm> - Назва з екрану.

2. Сайт Світового банку. Україна. Проекти та програми [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine/projects> - Назва з екрану.

3. Кредитна угода (Проект "Рівний доступ до якісної освіти в Україні") між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, 5 вересня 2005

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 4 , 2013

року [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996_049 - Назва з екрану

4. Інформаційна довідка «Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні». Директорат програм розвитку освіти, 2010, с.14.

5. Партнерство Світовий банк – Україна. Огляд програм для країни. Квітень 2013 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/Ukraine-Snapshot-ukr.pdf> - Назва з екрану.

Матеріал підготувала: Іванюк І.В., н.с.

Адреса: Україна, 04060, м. Київ, вул. Максима Берлінського, 9
тел/факс: (044) 440–96–27

<http://ime.edu-ua.net>   ***e-mail:* admin@ime.edu-ua.net**